

Gedachten vanuit de preek

- 'Heilige boontjes': die uitdrukking klinkt niet positief in onze taal. Het betekent dan zoiets als 'erg braaf zijn'. In Daniël 1 gaat het ook over heiligheid, maar wel in een totaal andere betekenis. Het gaat in dit hoofdstuk over de vraag hoe het leven met God eruit ziet in een cultuur waarin voor Hem niet of nauwelijks plaats is.
- Het boek Daniël speelt zich af in Babel. De eerste verzen van Daniël 1 vertellen hoe niet alleen (jonge) mensen werden meegevoerd, maar ook de kostbare voorwerpen uit de tempel. Nederlaag ten top! Toch staat er dat God zélf de koning van Juda aan en de tempelvoorwerpen in de hand van de vijand uitleverde (vers 2). Waarom doet Hij dat?
- Dit hoofdstuk geeft daar een antwoord op. Daniël en zijn vrienden worden namelijk ondergedompeld aan een radicaal integratie-programma (vers 3-5). Zelfs hun namen, die herinneren aan de God van Israël, worden veranderd in Babylonische namen met verwijzingen naar de goden van Babel. Ze worden 'omgedoopt'...
- Op dat moment neemt het verhaal echter een verrassende wending (vers 8). Daniël nam zich in zijn hart voor om zich te houden aan de reinheidsvoorschriften, een woord dat herinnert aan de tempeldienst. Terwijl de tempel is ontheiligd, kiezen hier vier jonge mensen om hun leven aan God te blijven toewijden. Ze durven een grens te trekken.
- Hoe komen ze daarbij? Daniël 1 vertelt het tussen de regels door. Allereerst dragen deze vier jongens veelzeggende namen*. Die namen kregen ze toen ze besneden werden, als belofte en teken van Gods verbond. Hij zelf is het geheim van hun keuze. De vraag is: durven ook wij te vertrouwen op dat verborgen werk van Gods Geest!?
- Daarnaast blijkt dat het geloof van Daniël en zijn vrienden sterke wortels had. Ze kennen Zijn woorden en beloften en ze durven erop te vertrouwen! Vanuit dat vertrouwen leren ook wij wat er in ons leven echt heilig is en moet zijn. Voor Daniël en zijn vrienden is de grens dat ze niet willen eten van de koninklijke tafel. Waarom niet?
- Waarschijnlijk omdat dit eten uit de afgodentempels kwam. Het offervlees werd aan de koning en de zijnen gegeven, omdat hij werd gezien als godenzoon. Daarom zijn voor hen de groenten heilig ('heilige boontjes'), als uitdrukking van hun trouw aan God. Leven met God betekent alle keuzes maken *vanuit* Christus (vgl. Rom. 14:7-9).
- Tegelijk is Daniël niet star, maar creatief. Hij overtuigt de kamerheer om de proef op de som te nemen. Dat doet hij in vertrouwen op God en daarin wordt hij niet beschaamd. Integendeel, ze groeien en bloeien in Babel (vers 18-20). Leven met overtuiging: het is durven kiezen voor Hem, in het vertrouwen dat Hij je daarin zal bevestigen!

Vragen van hart tot hart

Welke associaties roept de uitdrukking 'heilige boontjes' bij je op? Wat voor beeld krijg je daarbij?

Wat is er heilig in jouw leven? Waar liggen voor jou absolute grenzen?

* Daniël = God is mijn rechter; Chananja = de HERE is genadig; Misaël = wie is wat God is?; Azarja = de HERE heeft geholpen.

Hoe diep zijn de wortels van jouw geloof? Hoe is het met jouw kennis en met je vertrouwen?

Bedenk eens één situatie in je leven waarin ook jij de proef op de som zou kunnen nemen!

Gespreksvragen

1. Dit hoofdstuk beschrijft het leven van Daniël als balling. Op welke manieren beïnvloedt dat zijn leven? Lees de tekst nog eens met deze vraag in gedachten.
2. Er zijn overeenkomsten te ontdekken tussen Daniëls situatie en de onze. Welke? En hoe ervaar je het zelf om als christen in een minderheidspositie te leven?
3. Daniël en zijn vrienden trekken een grens. Wat is voor jou in je christen zijn een terrein waarin je jezelf onderscheidt van anderen?
4. Daniël blijkt geworteld te zijn in de woorden van God. Hij kent bijv. de reinheidsvoorschriften (Lev.11) van binnenuit. Tegelijk werd in de preek gezegd dat het geheim van Daniëls heiligheid het werk van de Geest is. Reageer daarom op de volgende stelling: "Om de Geest Zijn werk in je leven te laten doen, moet je veel lezen in je Bijbel".
5. Daniël en zijn vrienden zijn principieel en soepel tegelijk, heilig maar niet star of wettisch. Hoe doe je dat in je eigen leven? Maak het concreet door het toe te spitsen op bijvoorbeeld:
 - de (geloofs)opvoeding
 - de grenzen die je trekt in het zakelijk leven
 - waar je aan meedoet op sportgebied
 - ...
6. God stond niet los van de wegvoering van de ballingen naar Babel en van het leegroven van de tempel. Wat wilde Hij Zijn volk daardoor leren? Wat zou God ons in deze tijd van secularisatie kunnen willen leren?

Alternatieve vraag

Lees met elkaar Jeremia 29:1-7. In dit gedeelte lezen we over een brief van de profeet Jeremia aan de ballingen in Babel. Hij roept hen – in Naam van God – op om te bidden voor de stad (= Babel) en om mee te helpen aan haar bloei. Wat herken je vanuit dit gedeelte in de houding van Daniël en zijn vrienden? En wat kunnen wij daarvan leren?

Gebedspunten

- *Dank de Here God voor Zijn verbond en Zijn beloften, dat die blijven gelden door alle tijden heen, overal ter wereld!*
- *Bid Hem of Hij onze geloofswortels dieper wil laten groeien, in de omgang met Hem in gebed en Bijbel lezen.*
- *Bid om het vermogen om te zien waarop het aankomt, waar we (als gemeente en persoonlijk) grenzen moeten trekken en waar we soepel mogen zijn.*
- *Bid om inzicht en wijsheid om te zien wat God ons wil leren in onze tijd en in onze cultuur, zoals Hij dat toen deed bij de ballingen in Babel.*

De volgende themadienst staat gepland op **zondag 10 november 2013**. In die dienst staat Daniël 2 centraal en het thema luidt: 'De meeste dromen zijn bedrog- Over geloven en de verleiding van de macht'. Van harte uitgenodigd!